

איש לרעהו

לקט אפרות
חז"ל, רעיונות,
עובדות והנהגות
פדולוי ישראל,
על מדות טובות
שכביאות לאהבת
הזולת, הנלפדות
מפרשת השבוע

ליקוט ועריכה: יצחק בן אהרן
כל הזכויות שמורות למכון אהבת אמת
אסור להעתיק, לצלם ולהדפיס
בלי רשות בכתב

מכון אהבת אמת - המרכז להעמקת ערכי אהבת הזולת ע"ש ר' צבי יהודה דומוביץ ז"ל
רח' אבן עזרא 2 ירושלים 92424 טל: 02-5671812 פקס: 077-7671812

שבת קודש כח כסלו תשע"ב: הדלקת נרות - ירושלים 4:05 תל-אביב 4:19 חיפה 4:08 מוצאי שבת - ירושלים 5:21 תל-אביב 5:22 חיפה 5:20 ר"ת 5:57

פרשת פקץ

בטחון והשתדלות

יבטח בה' בכל הנצרך לו, ולא ידאג דאגת המחר!

נלמד מהפסוק: "ויהי מקץ שנתים ימים" (פרק מא-א)
וכפי שדרשו חז"ל (במד"ר פט"ג) "אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו" - זה יוסף. "ולא פנה אל רהבים ושטי כזב" - משום דבטח בשר המשקים נתעכבה ישועתו שתי שנים.

וצ"ע: פתח הכתוב בשבח בטחוני של יוסף וסיים בחוסר בטחוני! ועוד: הרי מחוייב אדם לעשות השתדלות ולא לסמוך על הנס!

וביאר החזון איש (בספרו **אמונה ובטחון** פרק ב): יוסף ידע שאין הצלתו תלויה בהשתדלות והכל מיד ה', אבל בהיות שנתחייב האדם בפעולות ולא לסמוך על הנס, חייב יוסף את עצמו להשתמש בהזדמנות זו ולבקש משר המשקים. ואמנם בהיות שלפי תכונת הרהבים אין בטבעו לזכור ולהטיב, אין ראוי המעשה הזה רק מתוך יאוש, והמיואש עושה כל מה שיכול אף דברים הרחוקים מכל תועלת, אבל אין לבוטח לעשות כמו אלה, ואין פעולה זו מפעולות החובה, ויש במעשה זה כעין זריית אבק על זוהר האמונה והבטחון. ואחרי שאינה חובה היא אסורה... עכ"ד.

שלושה פסוקים יסודיים מצינו בנושא הבטחון: נאמר (ירמיהו יז-ז) "ברוך הגבר אשר יבטח בה' והיה ה' מבטחו". עוד נאמר (שם יז-ה): "ארור הגבר אשר יבטח באדם ושם בשר זרועו ומה' יסור לבו". וכן נאמר (תהלים מ"ב) "אשרי הגבר אשר שם ה' מבטחו ולא פנה אל רהבים ושטי כזב" וכמובא במד"ר שפסוק זה נאמר על יוסף.

וביאר בספר **"יד המלך"** (על הרמב"ם) ששני הפסוקים הראשונים הורו לנו הברכה והקללה אשר בשתי הקצוות של כח הבטחון. כוונת הפסוק הראשון שהבוטח בה' לבדו ללא שום תערובת, אזי גם אופני המבטח של הישועה, לא יהיה שום כח אחר מעורב בהם אלא רק כח ה' לבדו, ובטחון כזה אשר כולו לה' הוא בכלל "ברוך". ואילו הפסוק השני מדבר על נבל כזה אשר יטוש צור ישועתו לגמרי ויבטח רק באדם, הרי הוא בכלל "ארור".

אבל יוסף הצדיק אחז דרך הממוצע דהיה ליבו נכון ובטוח בה' אשר ישלח עזרתו ע"י שר המשקים, ובטחון כזה אשר הוא ע"י אמצעי בשר ודם הגם שאינו בכלל "ברוך" אבל גם איננו בכלל "ארור" חלילה. ובאמת לא כללו המדרש לביטחון יוסף בכלל הפסוק אשר נאמר בו ברכה, ונענש על ככה על אשר נתערב זר בבטחוני, וע"י כך נתעכבה גאולתו שתי שנים. אבל בכ"ז אינו בכלל ארור, ואדרבה, המדרש כללו בכלל "אשרי". עפ"ז נוכל ליישב את ב' הקושיות שפתחנו בהם.

דאגה כהרף עין...

כאשר היה כ"ק האדמו"ר מגור בעל **חידושי הרי"ם** אברך צעיר, סבל רבות מפרנסה דחוקה. עניות רבה שררה בביתו. אך הוא השקיע את כל מעייניו אך ורק בלימוד התורה ובעבודת ה'. שאלה אותו הרבנית: "הנה הכל דואגים לפרנסתם ומדוע רק אתה אינך דואג?"

השיב לה החידושי הרי"ם: "מי אמר לך שאינני דואג לפרנסתי, ודאי גם אני דואג, אלא שאביך אמר עלי שאני עילוי וא"כ מצליח אני לדאוג ברגע אחד, מה שאחרים דואגים בשלושה ימים..."

שאלה אותו שוב: "ומה הועלת בדאגתך המהירה?" והשיב: "בדיוק מה שהועילו אחרים בשלושת ימי דאגתם..."

מאיר עיני הגולה

"צריך להבין מה רואים..."

סח הגה"צ **רבי יעקב גלינסקי** שליט"א: כשהגה"צ **רבי אברהם זלמניץ** זצ"ל (ראש ישיבת נוברדוק בורשא), הגיע פעם בצהריים לאכסנייתו, בישרה לו בעלת הבית: "החתולה אכלה את החמאה שלך!" זה היה מאכלו היחיד, ליותר לא השיגה ידו: לחם בחמאה... מקררים לא היו, החמאה היתה על המדף, והחתולה דילגה ואכלה. יאלץ, איפוא, להסתפק בלחם יבש.

אך רבי אברהם ענה לעומתה בנחרצות: "לא יכול להיות!" "ודאי" - ענתה - "החמאה שלי בארון. החמאה שלך היתה על המדף. את שלך אכלה". אך הוא בשלו: "זו טעות! החתולה לא אכלה את החמאה שלי!" התקוממה האשה: "הרי בעיני ראיתי!"

התעשת רבי אברהם והואיל להסביר לה: "אדם צריך להבין מה הוא רואה. אם היא אכלה את החמאה, סימן שהיתה זו החמאה **שלה** ולא שלי! את החמאה שלי, לא היתה יכולה לאכול!"

עפ"י והגדת

עלון "איש לרעהו" - פרשת פקץ, פיקודש לעילוי נשמת
פרת יטל בת רבי קלונימוס ע"ה
נלב"ע ב' טבת

ענוה ובטול עצמי

"משים עצמו כמדבר" - באהבה שאהב את התורה

על ענוותנותו וביטולו העצמי של ראש ישיבת מיר, הגה"צ רבי נתן צבי פינקל זצ"ל, מגודל אהבת התורה שיקדה בו, סיפר הרה"ג רבי גרשון דב מלצר שליט"א:

"ניגש אליו אברך צעיר בשנה הראשונה לנשואיו, ושאל אותו אם הוא ירצה ללמוד עמו בחברותא... בזמן הקיץ הבעל"ט בסדר שני אחרי הצהריים. ענה לו ראש הישיבה: "בטח! אבל בתנאי שזמן הקיץ מתחיל אצלנו בראש חודש ניסן... בתחילת בין הזמנים, ולא בראש חודש אייר כבכל הישיבות!"

אמר לו האברך: "יסלח לי ראש הישיבה, אני התחנתתי רק לפני מספר חודשים ולא נעים לי שאעזוב את הבית לכל היום בתקופת בין הזמנים"... אכן טענה חזקה והגיונית.

ענה לו רבי נתן צבי בפשטות, מיניה וביה: "נו, מה הבעיה? אני אגש אליך הביתה ונלמד יחד בביתך!"

ואכן בראש חודש ניסן נשמעה נקישה בדלת ביתו של האברך, ולתדהמתו, ראש הישיבה הגדולה בארץ, ואולי בעולם, יתייצב במדוייק בשעה שמתחיל סדר שני. בשעה שלוש וחצי אחרי הצהריים בביתו של האברך, כפי שנדברו. וזאת אף שכבר הליכתו היתה קשה עליו מאד וידיו רועדות.

לאחר ארבע שעות של לימוד רצוף שאל האברך את רבי נתן צבי, למה הטריח ראש הישיבה את עצמו במצבו ללכת ולבוא עד ביתו, ואולי אין זה כבוד התורה? אך רבי נתן צבי תמה על עצם השאלה: "מה זאת אומרת למה? תורה מעל הכל! כואבות הרגלים? לומדים תורה! רועדות הידים? לומדים תורה!"

לנהוג בענוה עם הזולת מתוך הכרה כי כל המעלות שיש לאדם אינם מזכותו אלא ממתנת השי"ת!

נלמד מהפסוק: "ויען יוסף את פרעה בלעדי אלקים יענה את שלום פרעה" (פרק מא-טז).

וכתב רש"י: "בלעדי" - אין החכמה משלי אלא האלקים יענה, יתן עניה כפי לשלום פרעה. עכ"ל. ואמרו חז"ל בשביל שתלה הגדולה בבעליה בלשון "בלעדי" בו בלשון עלה לגדולה - "ובלעדיך לא ירים איש את ידו ואת רגלו".

על סגולתה של מדת הענוה אומרים חז"ל: "אם משים אדם עצמו כמדבר זה שהכל דשין בו, תלמודו מתקיים בידו" (ערובין נד.). עוד אמרו חז"ל (תענית ז.): מה מים מניחים מקום גבוה והולכין למקום נמוך אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה.

ואומרים חז"ל (מנחות קי.): תלמידי חכמים העוסקים בתורה בלילה, מעלה עליהם הכתוב כאילו עסוקים בעבודה, שנאמר "עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות". ואמרו חז"ל (תמיד לב.): כל העוסק בתורה בלילה שכינה כנגדו, שנאמר "קומי רוני בלילה"...

וטעון ביאור: מה מעלה מיוחדת יש בעוסק בתורה בלילה, יותר משאר שעות היממה, [ובעיקר לדעה שלא נברא הלילה אלא לשינה]?

וביאר הגאון רבי מאיר שמחה הכהן זצ"ל (בספרו משך חכמה) בזה הלשון: "דהכוונה של קימה בלילה, הוא שלומד בעת אפל, לא לכבוד רק בסתר, בצנעה, בעת הדחק. והלומד על מנת להתכבד, או להעשות רב, או להשיב את נפשו, הוא כזורע, ואחר כן כשבא לעת התועליות, נעשה כקוצר".

"וזה" הזורעים בדמעה ברינה יקצורו". שנאמר על כל מפעלות האדם, אם הזורע לא בא עדיין לתכלית, אין זה שעת רינה. אבל העוסק בתורה במסתרים ולבלי לאיזה תכלית. רק התקשרות לתורה היא התכלית, משיג את שכרו בעת עוסקו בתורה. וזה "קומי רוני בלילה", שמיד בעת הלימוד ירוגן מטוב לב, כי קשור הוא להשי"ת מדי עוסקו בתורה, וטועם נועם התורה האלוקית".

החיד"א זצ"ל (בספרו דבש לפי) מונה את המעלות הטובות שישנן למי שיש בו מדת הענוה: **האחת**, שדומה כאילו מקריב כל הקרבנות, כמו שנאמר "זבחי אלוקים רוח נשברה". **השניה** שנמחלין לו כל עוונותיו. **והשלישית**, שנעשה צינור שדרכו עובר כל השפע לעולם, וזוכה שהשי"ת מפרנסו בשפע ואינו בא לידי עניות. **והרביעית**, שהשכינה שרויה עליו וכולן מתיראין מפניו. כמו שנאמר "וראו כל עמי... ויראו ממך" **והחמישית**, שזוכה לבנים ולארץ ישראל. **והשישית**, תפלתו אינה נמאסת וזוכה לגן עדן.

צניעות

כפי ה"הצנע לכת" כך הסיעתא דשמיא...

בשנת תשי"ג נורתה אבן הפינה להיכל הגדול של ישיבת סלבודקה. למעמד זה לא ניתן כל פרסום. מלבד **החזון איש**, הנהלת הישיבה ותלמידיה לא נכח בה איש. החזון איש שהיה לבוש בבגדי שבת, ציין את האירוע באמירת שיעור בפני תלמידי הישיבה.

אחד מבאי ביתו של החזון"א שנודע לו, לאחר מעשה, על דבר המאורע, התרעם בפני החזון"א על כך שלא הוגד לו דבר השיעור העומד להתקיים.

אמר לו החזון"א: ראש הישיבה הגאון רבי מרדכי שולמן בקשני להשתתף בהנחת אבן הפינה ואמר לי שאינו נותן פרסום למעמד, כי סובר הוא, שכל שהדבר יעשה ב"הצנע לכת" גדול יותר, כן תהיה הסיעתא דשמיא גדולה יותר. אי לכך לא הייתי רשאי לספר לך על הצפוי"... **כי-אם**

להתרחק מן הפרסום ולא להבליט מעלותיו כדי לא לעורר קנאה וצרות עין!

נלמד מהפסוק: "ויאמר יעקב לבניו למה תתראו" (פרק מב-א)

ואמרו חז"ל: "אמר להם יעקב לבניו, אל תראו עצמכם כשאתם שבעים, לא בפני עשו ולא בפני ישמעאל, כדי שלא יקנאו בכם" (תענית י:). כיוצא בזה: אם אכל ושתה בדיעבד, ביום התענית, אל יתראה בפני הציבור [כשבע] שנראה כחתן בין אבלים ויתקנאו בו (שם). ולהלן על הפסוק: "ויבאו בני ישראל לשבור בתוך הבאים" (מב"ה) כתב רש"י: מטמינין עצמן שלא יכירום, לפי שציוה להם אביהם שלא יתראו כולם בפתח אחד, אלא יכנס כל אחד בפתחו, כדי שלא תשלט בהם עין הרע שכולם נאים וכולם גיבורים.

רגיל היה רבינו הגרא"מ שך זצ"ל להביא את פירוש המשניות להרמב"ם על המשנה בסוף מסכת מכות "רבי חנניה בן עקשיא אומר רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות שנאמר ה' חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר".

ומבאר הרמב"ם שאדם לא יכול לזכות לשלימות האמיתית ולהגיע לחיי העולם הבא, אלא א"כ עשה מצוה אחת מתרי"ג מצוות בשלימות "כראוי וכהוגן, ולא ישתף עמה כוונה מכוונת העולם בשום פנים, אלא שיעשה אותה לשמה מאהבה". וכיון שרצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצוות, "כי המצוות בהיותם הרבה א"א שלא יעשה אדם בחייו אחת מהם על מתכונתה ושלימותה. ובעשותו אותה המצוה, תחיה נפשו באותו מעשה".

והמקור לכך, כותב הרמב"ם, מגמרא (ע"ז יח.) שם מסופר על רבי חנינא בן תרדיון ששאל את רבי יוסי בן קיסמא, "מה אני לחיי העולם הבא?" והשיב: "כלום מעשה בא לידך?" אמר לו: "מעוות של פורים נתחלפו לי במעות של צדקה וחלקתים לעניים". אמר לו: "מחלקך יהא חלקי"... והיינו, אף שעשה רבי חנינא דברים נשגבים בחייו, שהרביץ תורה במס"י וכו', אעפ"כ אין כמו מעשה זה שנעשה בו המצוה בשלימות ככל מה שאפשר, שהיה בצינעא ולא היה בזה פירסום כשאר מצוות, לכן יש בו הכח להבטיח חיי עולם הבא.

חסד ועזרה לזולת

לחמול על הזולת ולסייע לו בכל הדברים שנוזק להם!

נלמד מהפסוק: "ועתה ירא פרעה איש נבון וחכם... יעשה פרעה ויפקד פקידים... ויקבצו את כל אוכל... והיה האוכל לפקדון..." (פרק מא-לג, לו)

מדוע נזקק יוסף לעוץ עיצות לפרעה, והרי לא נתבקש על כך? אלא לומדים אנו מכאן שכאשר ישנה בלבו של אדם חמלה על הזולת, אינו ממתין שיבקשו ממנו לעזור. הרגשתו בצערו של הזולת מדרבנת אותו ומאיצה בו לשאת בעול עמו ולעשות כל שביכולתו לסייע לזולתו. וכפי שכתב הראב"ם ז"ל (בשם ר' אברהם החסיד): החמלה והרחמנות של יוסף על העם, היא שהניעה אותו לתקן תקנה של חסד עליהם בצרה שהם עומדים לפנייה. לפי שחשש יוסף שמא לא יתעוררו פרעה ושריו לדבר זה ועל ידי כן יאבד העם.

הבדל גדול בין חסד שהשכל מחייב לחסד שהתורה מחייבת

תמה הגה"צ רבי נתן צבי פינקל זצ"ל - הסבא מסלבודקה (בספרו **אור הצפון**): הרי מדה זו של חסד ועזרה לזולת השכל מחייבה גם בלא ציווי התורה, וא"כ מדוע הוצרכה התורה לצוות עליה?!

אלא, מבאר הסבא מסלבודקה, החסד של התורה שונה לגמרי מאותו חסד שהשכל מחייבו. שכן השכל האנושי מחייב להרגיש את צער חברו, את עוניו וחלישותו ולהשתדל להטיב עמו, להפיג צערו, להעשירו ולחזקו. אבל התורה דורשת מהאדם לא להסתפק בחיוב זה, אלא להרגיש גם בצער חברו מה שחברו עצמו אינו מרגיש, מפני סיבת מצבו הפרטי שנתחנך בו. או מהשפעת המצב הכללי של סביבתו. ולהטיב עמו אף בזה.

טעם הדבר, משום שבתוך תוכו ובעומק לבו של חברו, יש יסוד להרגשת חסרון זה. כאשר ישתחרר מטבע חינוכו או מהטבע אשר ירושה היא אצלו מדור דור, מהשפעת הצרות והסבל שחי עמם כל השנים.

הרגשה עמוקה כזו מחייבת התורה! כל איש ישראל חייב להרגיש אותה, ולהשתדל להטיב לחברו לפי המדה שהיא מחייבת, כי גם הרגשות אלה חלק מהחיים המה. ובעומק פנימיותו, האדם מרגישם ודורש מילואם (וראה מסגרת)

לבני אברהם יצחק ויעקב מגיע יותר מסעודת שלמה בשעתו

עד היכן מגעת חובת הרגשת האדם בצרכי הזולת, אף כי הזולת עצמו אינו מרגיש עד כדי כך שחסר לו, מביא הגר"צ פינקל ללמוד מהמסופר בגמרא (ב"מ פ"ג):

מעשה ברבי יוחנן בן מתיה שאמר לבנו צא ושכור לנו פועלים. הלך ופסק להם מזוונות. כאשר חזר לאביו, אמר לו: בני! אפילו אם אתה עושה להם כסעודת שלמה בשעתו לא יצאת ידי חובתך עמהן. לפי שהן בני אברהם יצחק ויעקב, אלא שוב ואמור להם "על מנת שאין לכם עלי אלא פת וקטנית בלבד".

והדברים מפליאים: הרי פועלים אלו לא טעמו עושר מימיהם, ורובם עניים בני עניים הם, ולא רק שאין להם כלל מושג בסעודת מלכים, אלא אפילו כשיש להם לחם צר ומים לחץ בכל יום, אזי שמחה גדולה היא להם. והיאך יתכן לעלות על הדעת שאם מציעים לאנשים אלו אף כסעודת שלמה בשעתו, עדיין לא יוצאים כלפיהם ידי חובה, משום שהם בני אברהם יצחק ויעקב?!

אלא נמצאנו למדים ממעשה זה, עד היכן צריכה להגיע באמת הרגשת האדם כלפי הזולת. ורק התורה הקדושה יודעת להעריך את עומק ההרגשה של האדם ולקבוע כי אף סעודת שלמה אינה נקראת "מזונות" אצלו, ואם פסק לפועלים מזונות מוכרח הוא לחזור ולומר להם שאין להם תביעה ממנו אלא פת וקטנית בלבד.

משכיל אל דל...

זוג חשוכי בניו ר"ל, שמוצאם מקלצק, התגוררו בבני ברק, ורבינו הגרא"מ שך זצ"ל הכירם מצעירותו. לפני כשלושים ושמונה שנים נפטרה האשה, והבעל נשאר בודד וגלמוד. המצב האומלל שלו הביאו לידי דיכאון נורא. הוא הסתגר בביתו ולא נתן לאף אחד להכנס אצלו. היה הולך בבוקר למכולת, קונה קצת לחם, וזהו.

קרוביו של האיש היו מודאגים מאד ממצבו. יעץ להם מישהו ללכת להגרא"מ שך. "הוא הרי היה ידד שלהם". ואכן באו וסיפרו להרב שך כי פלוני שנתאלמן מאשתו, שרוי זה תקופה בדיכאון ומסתגר בביתו, מה אפשר לעשות?

הגיב הרב שך מיניה וביה: "אני הולך אליו!" הוא הלך יחד עם הקרוב שסיפר לו מהענין. הם דופקים בדלת והלה לא פותח. צעק הקרוב מעבר לדלת: "הרב שך בא אליך!" ומיד פתח את הדלת.

דבר ראשון, הרב שך חיבקו ונשקו, הוא הרי האדם הכי קרוב אליו... דיבר עמו על דא ועל הא להוציאו מעט מהדיכאון, ואז נדהם הקרוב המשפחה לשמוע את הרב שך אומר לאיש המדוכא בזה הלשון:

"תשמע, אנחנו שנינו באותו מצב, אתה אלמן ואני אלמן, ממילא אני מכיר היטב את מצבך כי מצבי כמו מצבך, שנינו צריכים שמחה. יש לי רעיון איך אנחנו במשותף יכולים לקבל שמחה לשנינו. תדע לך, כמו שאתה רואה אותי, אני יודע לעשות "טשולנט" טעים באופן מיוחד..."

בשלב זה מפסיקו האיש ואומר: "אנחנו מכירים אתכם ר' לייזר, אתם כל השנים לומדים, ומה לכם עם עשיית "טשולנט"?"

והרב שך משיב: "זה נכון, אבל אני גם עושה "טשולנט" טעים באופן מיוחד. בוא ונחליט דבר שיהיה טוב לשנינו, שמהיום כל יום שיש, אני מכין אצלי בבית "טשולנט" ושולח אליך ויעמוד אצלך על האש. ובשבת בבוקר אחרי התפלה אני בא אליך ונאכל ביחד טשולנט... ונבלה ביחד בנעימים... ואז יהיה טוב לשנינו".

וכשהלה דוחה שוב את ההצעה: "זה לא בא בחשבון". אומר לו הרב שך: "אתה רק מזיק לי, באתי לכאן כי הרגשתי שיהיה פתרון גם למצב שלי! תחשוב על זה בכל זאת". ואז נפרדו בידידות לשמחה ולשלום.

בעקבות הביקור הזה חזר אותו אדם לעצמו ויצא מהדיכאון. הוא החל ללכת לבית הכנסת שלוש פעמים ביום ולהשתתף בשיעורי דף היומי.

פניני רבינו האבי עזרי

חסד בכל עת ובכל מצב...

הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל לא סירב מעולם לקבל אנשים שסרו לביתו, להנות ממנו עצה ותושיה. הוא קיבל את כולם בסבלנות מיוחדת עד שהגיע לאפיסת כוחות, אעפ"כ לא הניח לבני ביתו שיסגרו את הדלת. ופעם התבטא: "איך אפשר לסגור הדלת בעד יהודי שבא כדי להגיד צרתו ולחפש תשועה ברוב יועץ?!"

לפעמים באו ונכנסו אליו אנשים, בעת שישב וסעד ליבו בארוחת צהרים והוא הפסיק אכילתו והתפנה לדורשיו.

לילה אחד, אחרי שקיבל אנשים במשך שעות ארוכות, וכבר התכוון לשכב במטתו מרוב עייפות, נשמעו פתאום דפיקות בדלת מעונו: שני אנשים הגיעו מחוץ לעיר, כדי לשוחח עמו. בני הבית חשבו שמן הראוי לא להכניס אותם, הרי חייבים לחוש על בריאותו, אולם הוא בשומעו את קולות האנשים אמר להביאם מיד לפניו. "אם מחוץ לעיר באו האנשים, איך יכולים להשיב אותם ריקם?"

במקרים דומים נהג לומר (אחרי שעבר לדירה בקומה שלישית): "אם יהודי טיפס ועלה לכאן במדרגות שלוש קומות, איך יכלים לאכזב אותו ולסגור הדלת בעדו!"

מפי בנו הגאון רבי דוד שליט"א

בין איש לרעהו

ומי כעמך ישראל

סיפורים בני זמננו

"החתולה המסתורית מבית וגן"

בבוקר התעורר ליום חדש, ללא כל מחשבה מודעת אודות החתולה. אך ללא ספק; בתת ההכרה בערה השאלה הבוערת: **האם גם הבוקר תמתין לו החתולה מחוץ לחדר?**

כן!...

חיים איננו חובב "מיסטיקה". בחורים אחרים שהיו נתקלים בתופעה שכזו היו אולי מרעישים עולם ומלואו, אך במוחו השכלתן של חיים אין מקום לחתולות מוזרות. הוא השתדל להתעלם מהתופעה, אך מי שבסופו של דבר מנע זאת ממנו, היה החברותא שלו:

"חיים! אתה לא מרוכז היום; מה קורה לך? במה אתה שקוע?!"

בלית ברירה סיפר לחברותא אודות המאורע המוזר. חתולה אלמונית נצמדת אליו, עוקבת אחריו, ואין לו מושג כיצד לסלק אותה מתוך חיו.

"תיגש למשגיח!" יעץ/פקד החברותא המעשי. **"אוי! מה למשגיח ולחתולים?"** ניסה חיים לדחות את הרעיון אך החברותא בשלו: **"עליך לגשת למשגיח - ויפה שעה אחת קודם!"**

כפי שרובכם מנחשים לא היה למשגיח מה לייעץ לו מלבד להציע לו לומר לחתולה שלוש פעמים ברצף: **"מחול לך!"** **"מחול לך!"** **"מחול לך!"**

* * *

חריקת הבלמים הפתאומית לא מנעה מהנהג להתנגש ישירות בחיה הקטנה ששעטה לכיוונו ברחוב הסואן שבשכונת 'בית וגן'. נשמעה חבטה לא חזקה ובעל הרכב הבין שגם אם לרכב לא נגרם נזק, החיה הקטנה נפגעה "טוטאלוס".

--- באמת שלא הייתה לחתולה סיבה להמשיך לחיות לאחר שזכתה ב"מחול לך" מאת הבחור החשוב חיים!

* * *

זהו עוד סיפור מצמרר על אדם שפגע בזולת ולא השכיל להתנצל, לבקש מחילה בזמן. איננו מבינים ב"גלגולים" אך ברור שהדברים "התגלגלו" כך שהפוגע נאלץ לבקש בסופו להשיג את המחילה בצורה מאוד כואבת!

נקפיד כולנו לומר את הנוסח המופיע בקריאת שמע שעל המיטה: **"ריבונו של עולם! הריני מוחל לכל מי שהכעיס והקניט אותי, או שחטא כנגדי, בין בגופי בין בממוני בין בכבודי... ולא יענש שום אדם בסיבתי" וכו'.**

נשלח ע"י ש.ר. ירושלים

השנים הרבות שחלפו מאז התרחשות הסיפור שלפנינו, לא מכהות בכהו זה את המסר הנוקב שלו.

ישבת --- --- שוכנת ב'בית וגן' הירושלמית ונודעת כאחת הישיבות הטובות ביותר שבעולם הישיבות. לבטח לא הייתה מעוניינת הישיבה שנרשום את שמה יחד עם... חתול.

כן! גיבור הסיפור שלפנינו הינו חתול - וליתר דיוק **חתולה!**

* * *

חיים כך היה שמו, הבדוי אמנם, של אחד מתלמידי הישיבה. באותו בוקר התעורר כהרגלו לעוד יום של תפילה, לימוד ועבודת השם. לתדהמתו הבחין בחתולה שהחליטה לנוח דווקא ליד חדרו שבפנימיית הישיבה.

תמה על כך אך המשיך לדרכו ולשגרת יומו.

תדהמתו גברה שבעתיים כאשר הבחין שהחתולה החליטה להתלוות אליו לתפילת שחרית בהיכל הישיבה. **"כנראה היא מרגישה שחסר לה קדושה..."** הרהר לעצמו בהלצה. נכנס לבית המדרש, שקע בברכות השחר, ושכח ממנה.

בתום התפילה צעד חיים מעדנות לכיוון חדר האוכל - לסעוד פת שחרית - ושוב הבחין בה. הפעם ההסבר להתנהגותה היה הרבה יותר מובן **"היא פשוט חפצה בארוחת בוקר!..."** הרהר.

וכך, במשך אותו בוקר לא גילתה החתולה כל סימן שהיא מתכוונת לשחרר אותו. גם כאשר עזב את שטח הישיבה, ופנה ללמוד בבית מדרש סמוך, המשיכה החתולה לצעוד בעקבותיו. תחילה לא הבחין בה, אך רגע לפני שסגר את הדלת, ראה אותה מתגנבת לכיוון בית המדרש אליו נכנס.

* * *

כאשר סיים את פרק לימודו פגש אותה ממתינה בחוץ. כן, זו הייתה אותה חתולה שהמתינה ליד חדרו השכם בבוקר. הוא כבר למד לזהות אותה!

מוזר! האם במשך הלילה האחרון התפתח בקרבו מנגנון מגנטי שמושך אליו חתולי רחוב?...

מוזר, מוזר, אך החיים שלנו מלאים בהתרחשויות מוזרות. אם נבקש לחקור את כולן יכלה הזמן - והן לא תכלינה!

וכך הלך והסתיים לו היום בו "הופיעה החתולה בבית מדרשו".

* * *

השינה העמוקה השכיחה ממנו את המקרה התמוה. למחרת